دانشگاه شهید بهشتی

بسمه تعالی

دستورالعمل اجرایی آئین‌نامه
دوره کارشناسی‌ارشد
ورودی‌های ۸۹-۸۸ و بعد

دستورالعمل اجرایی آئین‌نامه دورهٔ کارشناسی‌ارشد دانشگاه شهید بهشتی برای دانشجویان ورودی سال ۱۳۸۸ و بعد

مقدمه

به منظور تعیین ضوابط کلی دورهٔ کارشناسی‌ارشد در دانشگاه شهید بهشتی و با توجه به سیاست‌های کلی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، «دستورالعمل اجرایی دورهٔ کارشناسی‌ارشد دانشگاه شهید بهشتی» حسب مواد ۳۶ و ۳۷ آئین‌نامه دوره کارشناسی‌ارشد ناپیوسته مصوب جلسه ۷۰۳ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۷ شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی تدوین شده است. به منظور حفظ پیوستگی مطالب این دستورالعمل تعداد معدودی از مواد مهم آئین‌نامه مذکور در این دستورالعمل با قید شماره تکرار گردیده‌اند.

ماده ۱: تعاریف

برای اختصار، واژه‌های زیر در این دستورالعمل به کار می‌رود:

وزارت: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

دانشگاه: منظور دانشگاه شهید بهشتی است.

شورا: منظور شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید بهشتی است.

واحد: منظور هر یک از دانشکده‌ها و پژوهشکده‌های دانشگاه است که بنابر مقررات مجازند دورهٔ کارشناسی‌ارشد برگزار کنند.

گروه: منظور کوچک‌ترین واحد سازمانی آموزشی یا پژوهشی دانشگاه شهید بهشتی است.

آیین‌نامه: منظور آیین‌نامهٔ دورهٔ کارشناسی‌ارشد، مصوب جلسه ۷۰۳ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۷ شورای برنامه‌ریزی آموزش عالی است.

فصل یک

طول دوره، دروس اصلی، واحدهای جبرانی و پیش‌نیاز

ماده ۲: طول دوره

(ماده ۱۵ آئین‌نامه) طول مدت دوره در هر سه شیوه تحصیلی (آموزشی – پژوهشی، آموزشی و پژوهشی) حداکثر ۲ سال مشتمل بر ۴ نیمسال تحصیلی است.

تبصره ۱: درموارد استثنایی افزایش طول مدت دوره با تشخیص شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه مجاز است. در هر صورت مدت دوره در هر سه شیوه نباید از ۲/۵ سال تجاوز نماید.

تبصره ۲: در دانشگاه شهید بهشتی اختیار اعطای نیمسال پنجم تحصیلی به شورای تحصیلات تکمیلی واحد تفویض می‌شود. اعطای نیمسال پنجم می‌بایست حداقل یک ماه قبل از اتمام سنوات تحصیلی دانشجو از طرف واحد به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام گردد.

تبصره ۳: دانشجو می‌بایست تا زمان فراغت از تحصیل در هر نیمسال ثبت‌نام کند. عدم ثبت‌نام دانشجو در هر ترم به منزله انصراف از تحصیل تلقی خواهد شد. ثبت‌نام در هر نیمسال با تحویل برگه تثبیت انتخاب واحد، که به تأیید گروه رسیده باشد، به اداره آموزش واحد اعتبار می‌یابد.

ماده ۳: دروس اصلی، واحدهای جبرانی و پیش‌نیاز

(ماده ۲۵ آئین‌نامه) تعداد واحدهای دوره کارشناسی‌ارشد در هر سه شیوه بر حسب رشته حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد است.

(ماده ۷ آئین‌نامه) تعداد واحدهای درسی را که دانشجو باید در هر نیمسال تحصیلی در این دوره اخذ نماید حداقل ۸ و حداکثر ۱۲ است.

تبصره ۱: تعداد واحدهای درسی تا سقف ۱۶ واحد با احتساب دروس پیش‌نیاز قابل افزایش است.

تعریف۱: دروس پیش‌نیاز - جبرانی، دروسی است که دانشجو به سبب عدم تجانس مدرک دوره کارشناسی با دوره کارشناسی‌ارشد ملزم به گذراندن است (و دانشجو مکلف به پرداخت هزینه مربوط به آن می‌باشد).

تعریف ۲: دروس پیش‌نیاز - کمبود، دروسی است که به تشخیص گروه صرفاً برای دانشجویان به عنوان شرط ضروری گذراندن دروس اصلی تعیین می‌شود.

تبصره ۲: کلاس درس دوره کارشناسی‌ارشد حداقل با ۳ دانشجوی تحصیلات تکمیلی رسمیت می‌یابد.

تبصره ۳: دروس پیش‌نیاز (شامل جبرانی و کمبود) حداکثر ۱۲ واحد می‌باشد و گذراندن آنها سقف ۲/۵ سال دوره آموزشی را افزایش نخواهد داد.

تبصره ۴: حداقل نمره قبولی در هر درس اعم از دروس دوره یا پیش‌نیاز (جبرانی و کمبود) ۱۲ است.

تبصره ۵: نمره دروس پیش‌نیاز (جبرانی و کمبود) در کارنامه دانشجو، جداگانه ثبت می‌شود اما در احتساب میانگین نمرات نیمسال تحصیلی و میانگین کل نمرات دانشجو منظور نخواهد شد.

تبصره ۶: واحدهای جبرانی نباید به صورت مستقل برای دانشجویان کارشناسی‌ارشد ارائه شود.

تبصره ۷: در مورد دروسی که دانشجو براساس تبصره ماده ۱۰ آئین‌نامه تکرار می‌نماید، میانگین کل با توجه به کلیه نمرات کسب شده محاسبه خواهد شد.

تبصره ۸: دروسی که به تشخیص واحد و تأیید معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی ماهیت پژوهشی داشته و ارزشیابی دانشجو در آنها موکول به فعالیت‌هایی باشد که با تشخیص استاد مربوط انجام آن در طول یک نیمسال تحصیلی ممکن نباشد، ادامه تحصیل دانشجو در آن درس ناتمام محسوب می‌شود. در این صورت باید نمره دانشجو در آن درس، حداکثر تا پایان نیمسال تحصیلی بعد، توسط استاد ذی‌ربط به نمره قطعی تبدیل و در کارنامه وی ثبت شود.

تبصره ۹: نمرات کلیه دروس، به غیر از آنهایی که موضوع تبصره ۸ می‌باشند، می‌بایست حداکثر ۱۲ روز بعد از برگزاری امتحان از طرف واحد ثبت شوند.

تبصره ۱۰: (موضوع ماده ۱۷ آئین‌نامه)

به ازای هر ۱۲ واحد که به لحاظ معادل‌سازی به تشخیص گروه پذیرفته می‌شود یک نیمسال از طول مدت مجاز تحصیل دانشجو کاسته می‌شود.

فــصل دو

استادان راهنما و مشاور

ماده۴: استاد راهنما (ماده ۱۸ آئین‌نامه)

استاد راهنما در دوره کارشناسی‌ارشد به شیوه آموزشی- پژوهشی و پژوهشی به پیشنهاد دانشجو و با موافقت یکی از اعضای هیات علمی با مرتبه حداقل استادیاری و تأیید شورا تعیین می‌شود.

تبصره: چنانچه استاد راهنما خارج از مؤسسه آموزش عالی انتخاب می‌شود به جای شرط استادیاری داشتن مدرک دکتری الزامی است.

در دانشگاه شهید بهشتی شورا اختیار تأیید استاد راهنما را به شورای واحد تفویض می‌نماید. استاد راهنما می‌بایست تا قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی دانشجو انتخاب گردد.

ماده ۵: استاد مشاور (ماده ۱۹ آئین‌نامه)

استاد مشاور به پیشنهاد استاد راهنما پس از تأیید شورای گروه از اعضای هیأت علمی داخل یا متخصصان خارج از دانشگاه انتخاب می‌شود.

فــصل سه

پایان‌نامه و جلسه دفاع

ماده ۶: پایان‌نامه

(ماده ۲۷ آئین‌نامه) دانشجو موظف است پس از پایان نیمسال اول و قبل از شروع نیمسال سوم تحصیلی، موضوع پایان نامه خود را با نظر استاد یا استادان راهنما و تأیید گروه مربوط انتخاب نماید. موضوع پایان‌نامه پس از تأیید شورای تحصیلات تکمیلی واحد قطعیت می‌یابد.

تبصره ۱: واحد موظف است پذیرش و ثبت موضوع پایان‌نامه دانشجو را کتباً، حداکثر ظرف سه هفته پس از تصویب به وی، استادان راهنما و مشاور و مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه اعلام نماید.

تبصره ۲: هر گونه تغییر در موضوع پایان‌نامه، که به تأیید استاد راهنما، شورای گروه و واحد رسیده است، می‌بایست به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال گردد.

تبصره ۳: فعالیت‌های علمی و پژوهشی دانشجو در مرحلهٔ تدوین پایان‌نامه باید با هدایت و نظارت استاد راهنما باشد. دانشجو موظف است برابر برنامهٔ زمان‌بندی شده توسط استاد راهنما نتیجهٔ تحقیقات خود را به ایشان گزارش دهد.

تبصره ۴: دانشجو تا زمانی که از پایان‌نامه خود دفاع نکرده است، موظف به انتخاب واحد پایان‌نامه و ثبت‌نام در هر نیمسال تحصیلی می‌باشد. عدم ثبت‌نام در زمان مقرر به منزلهٔ انصراف دانشجو از تحصیل است.

تبصره ۵: دانشجویان موظفند حداقل در یک نوبت و با فاصله یک نیمسال قبل از دفاع یک گزارش از مراحل پیشرفت تحقیق خود را زیر نظر استاد راهنما به گروه ارائه نمایند. اعتبار ثبت‌نام در نیمسال آخر که

دانشجو در آن متقاضی دفاع است، منوط به وصول تأییدیه ارائه این گزارش از واحد به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه می‌باشد.

تبصره ۶: پایان‌نامه باید به زبان فارسی تهیه شود و ارائه چکیده به زبان فارسی و انگلیسی الزامی است و باید مطابق با معیار دانشگاه تهیه شود.

تبصره ۷: دانشجویان شاغل به تحصیل در شعب خارج از کشور دانشگاه می‌توانند پایان‌نامه خود را به زبان انگلیسی تهیه کنند.

ماده ۷: برگزاری جلسهٔ دفاع و ارزیابی پایان‌نامه

دانشجو موظف است حداقل یک ماه قبل از اتمام سنوات تحصیلی و نیز یک ماه قبل از تاریخ دفاع پایان‌نامه خود را که به تأیید استاد راهنما رسیده است برای طی مراحل دفاع به گروه آموزشی تحویل دهد.

هیأت داوران: ارزشیابی پایان‌نامه در جلسه دفاعیه توسط هیأت داوران، متشکل از استادان راهنما (جمعاً دارای یک رأی)، استادان مشاور (جمعاً دارای یک رأی) و حداقل یک نفر نماینده کمیته تحصیلات تکمیلی (بدون حق رأی) و دو نفر از بین اعضای هیأت علمی یا متخصصان و محققان داخل یا خارج دانشگاه صورت می‌گیرد. بدین‌ترتیب مجموع داوران در صورت وجود استاد مشاور حداقل چهار نفر و درغیر این صورت حداقل سه نفر خواهد بود.

تبصره ۱: دانشجو موظف است در این جلسه گزارشی از کار تحقیقاتی پایان‌نامه خود را ارائه و از آن دفاع کند.

تبصره ۲: برگزاری جلسهٔ دفاع منوط به صدور مجوز از سوی مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه است. درخواست صدور مجوز از طرف واحد بایستی حداقل دو هفته قبل از اتمام سنوات تحصیلی و برگزاری جلسه دفاع دانشجو ارسال گردد. درخواست ارسالی از طرف واحد می‌بایست به ترتیب مورد تأیید استاد راهنما؛ شورای گروه یا مدیرگروه و معاون تحصیلات تکمیلی واحد باشد.

تبصره ۳: (ماده ۲۰ آئین‌نامه – الف) درجهٔ پایان‌نامه بر اساس میانگین نمرات اعضای هیأت داوران پایان‌نامه به ترتیب ذیل تعیین می‌شود:

از ۱۹ تا ۲۰	عالی
از ۱۸ تا ۱۸/۹۹	بسیارخوب
از ۱۶ تا ۱۷/۹۹	خوب
از ۱۴ تا ۱۵/۹۹	قابل قبول
کمتر از ۱۴	غیرقابل قبول

تبصره ۴: نمره پایان‌نامه در آخرین نیمسال تحصیلی در کارنامه ثبت و در محاسبه میانگین کل منظور خواهد شد.

فـــصل چهار
ســـایر مقررات

ماده ۸: مرخصی تحصیلی

در موارد استثنا که دانشجو عذر موجه دارد، پس از تأیید استاد راهنما، با موافقت گروه و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی واحد و با توجه به مدت مجاز تحصیل، دانشجو می‌تواند از حداکثر یک نیمسال مرخصی تحصیلی با احتساب در سنوات استفاده کند. در این مورد، درخواست مرخصی باید پیش از آغاز نام‌نویسی به آموزش واحد مربوط ارائه شود.

تبصره: درخواست مرخصی در نخستین نیمسال ورود به دانشگاه مجاز نیست مگر به درخواست و تأیید گروه.

ماده ۹: اتمام سنوات تحصیلی

در صورتی که دانشجو بنا به عللی خارج از اختیار خود و یا بروز مشکلات غیرقابل پیش‌بینی، در مدت مجاز موفق به اتمام تحصیل نشود، به پیشنهاد استاد راهنمای دانشجو و تأیید شورای تحصیلات تکمیلی واحد و دانشگاه، کمیسیون بررسی موارد خاص دانشگاه وضعیت دانشجو را بررسی و متناسب با کمیت و کیفیت فعالیت‌های علمی دانشجو، در مورد مدت و نحوهٔ ادامه تحصیل یا اخراج او تصمیم‌گیری قطعی خواهد کرد.

تبصره: برای استفاده از این ماده دانشجو بایستی حداقل شش هفته قبل از پایان سنوات تحصیلی، تقاضای خود را به استاد راهنما تسلیم نماید. استاد راهنما بایستی حداکثر ظرف سه هفته موضوع را از طریق واحد مربوط جهت طرح در کمیسیون بررسی موارد خاص، به مدیریت تحصیلات تکمیلی دانشگاه ارسال کند.

ماده ۱۰: انتقال، تغییر رشته و مهمان

(ماده ۱۶ آئین‌نامه) انتقال و تغییر رشته در هر سه شیوه دوره کارشناسی‌ارشد ممنوع است.

تبصره ۱: انتقال از دوره شبانه به روزانه ، نیمه حضوری و مجازی به حضوری اعم از (روزانه و شبانه) و از دانشگاه‌های غیر دولتی به دانشگاه‌های دولتی ممنوع است.

تبصره ۲: انتقال از یک شیوه به شیوه دیگر با رعایت سنوات دوره در اختیار مؤسسه آموزش عالی است.

تبصره ۳: هر دانشجو در هر سه شیوه کارشناسی‌ارشد می‌تواند حداکثر دو نیمسال را با موافقت مؤسسه مبدأ و مقصد به عنوان مهمان بگذراند.

ماده ۱۱:

در موارد زیر دانشجو از ادامهٔ تحصیل در دورهٔ کارشناسی‌ارشد محروم می‌شود:

الف) کسب میانگین نمرات کمتر از ۱۴ در دو نیمسال و مشروطی در دو نیمسال تحصیلی.

ب) کسب میانگین کل نمرات کمتر از ۱۴ در پایان دوره (با رعایت تبصره ماده ۱۰ آئین‌نامه).

ج) کسب درجهٔ «غیرقابل قبول» برای پایان‌نامه (با رعایت تبصره ماده ۲۰ آئین‌نامه).

د) نام‌نویسی نکردن در زمان مقرر (موضوع تبصره ۳ مادهٔ ۲ دستورالعمل اجرایی).

و) عدم اتمام دوره در مدت مجاز تحصیل (با رعایت تبصره ماده ۱۵ آئین‌نامه).

ماده ۱۲:

هرگونه تعبیر و تفسیر دستورالعمل اجرایی، ابهام‌زدایی از آن یا جایگزینی روش‌های پیشنهادی، با رعایت مفاد مصوب این دستورالعمل اجرایی و در موارد استثنایی پیش بینی نشده به عهدهٔ شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه است و در صورتی که واحدی خواستار اجرای موردی مغایر با این دستورالعمل اجرایی باشد، پس از تصویب در شورای تحصیلات تکمیلی دانشگاه، در شورای دانشگاه بررسی خواهد شد.

ماده ۱۳:

این دستورالعمل اجرایی مشتمل بر یک مقدمه، ۱۳ ماده و ۳۰ تبصره در جلسه مورخ ۱۳۸۹/۴/۳۰ شورای دانشگاه به تصویب رسید و برای دانشجویانی که از سال تحصیلی ۸۹-۱۳۸۸ یا پس از آن در دوره کارشناسی‌ارشد پذیرفته شده‌اند، لازم‌الاجراست. بدیهی است از زمان اجرا، همهٔ دستورالعمل‌های پیشین برای دانشجویان مشمول این دستورالعمل لغو می‌شود.